

X. MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA FILOZOFICKÝCH ČASOPISOV EURÓPSKÝCH SOCIALISTICKÝCH KRAJÍN

V dňoch 3.—8. júna 1973 sa konala X. medzinárodná porada zástupcov filozofických a sociologických časopisov európskych socialistických krajín. Usporiadateľom tohto významného podujatia boli tentoraz československé filozofické a sociologické časopisy a stretnutie sa uskutočnilo v Prahe. Za časopis *Filozofia* sa jej zúčastnila delegácia členov redakčnej rady v tomto zložení: D. Hajko, R. Šíma a J. L. Veverka.

Náplň spoločných rokovaní, ako aj vzájomných neformálnych rozhovorov medzi členmi jednotlivých delegácií možno rozdeliť na odbornú časť, ktorá bola vymedzená hlavnou témou konferencie *Človek — veda — technika za socializmu*, a na rozhovory, ktoré sa týkali výmeny skúseností z práce časopisov, prípadne otázok ďalšej spolupráce, výmeny príspevkov, štúdií a informatívnych článkov.

Do prvej časti treba zahrnúť všetky vystúpenia našich aj zahraničných delegátov, ktoré rozoberali rozličné aspekty vedeckotechnickej revolúcie v podmienkach socializmu. Z množstva referátov treba spomenúť najmä vystúpenie šéfredaktora sovietskeho časopisu *Filosofskije nauki* V. S. Gotta na tému *Objektívne tendencie upevnenia vzŕžku prírodovedy a filozofie v súčasnej vede*, šéfredaktora časopisu *Naučnyj komunizm* A. D. Kosičeva na tému *Leninská koncepcia človeka a vzrast úlohy osobnosti v rozvinutej socialistickej spoločnosti* a príspevok šéfredaktora poľského časopisu *Studia filozoficzne* Janusza Kuczynského, ktorý prednášal o problematike dialektiky človeka v podmienkach vedeckotechnického pokroku.

Alfred Kosing z Nemeckej demokratickej republiky predniesol referát o vedeckotechnickej revolúcii a socialistickom humanizme a šéfredaktor časopisu *Deutsche Zeitschrift für Philosophie* prispel do diskusie svojimi kritickými poznámkami k buržoáznemu „Friedensforschung“. Ďalší člen delegácie NDR Helmut Korch z Jeny hovoril o aktuálnych filozofických problémoch úlohy prírodných vied vo vedeckotechnickej revolúcii a H. Ley o niektorých problémoch odcudzenia. Za československú delegáciu vystúpil J. Netopilík — šéfredaktor pražského *Filozofického časopisu* — s úvahou na tému *Vedeckotechnická revolúcia a reálny humanizmus* a K. Rychtařík — šéfredaktor *Sociologického časopisu* — predniesol referát o základných metodologických postulátoch spolupráce v marxistickej sociológii.

Na diskusiách k jednotlivým referátom sa zúčastnili mnohí ďalší domáci aj zahraniční účastníci konferencie, napr. Katalin Szigetiová, šéfredaktorka časopisu *Magyar Filozófiai Szemle*, Ostavian Chetan, šéfredaktor rumunského časopisu *Revista de Filozofie*, Bratislav Petrovič, ktorý zastupoval belehradskú *Dijalektiku*, H. Jankowski z poľského časopisu *Etyka*, členovia bulharskej delegácie Todor Dimitrov Valov a Vasilev Radi Vasilev a ďalší.

Možno povedať, že pražské stretnutie redaktorov filozofických a sociologických časopisov splnilo aj svoje organizačné poslanie. Účastníci sa dohodli o výmene príspevkov (statí, recenzií, bibliografických správ, informácií o filozofickom živote atď.), o niektorých zásadách prekladov a preberania príspevkov zo zahraničných

časopisov a pod. Tieto rozhovory a dohody, ktoré z nich vyplývajú, budú cenným príspevkom k ďalšej, intenzívnejšej spolupráci medzi jednotlivými časopismi európskych socialistických krajín.

Dalimír Hajko

CELOSLOVENSKÉ SYMPÓZIUM O PROBLÉMOCH VEDECKÉHO ATEIZMU

O náboženstve a o jeho existencii za socializmu sa v najrôznejších diskusiách už hodne hovorilo. Pre väčšinu diskusií o tejto problematike je príznačný akýsi rozpačitý tón, ktorý je dôsledkom rozporu medzi očakávaným poklesom religiozity v socialistickej spoločnosti a sociológmi i skúsenosťou konštatovaným stavom. Pokles religiozity a rozvoj sekularizačných procesov môžeme síce konštatovať, ale nemôžeme byť spokojní s doteraz dosiahnutými výsledkami. Problém fenoménu náboženstva nastoľujeme najmä vo vzťahu k jeho negatívnym sociálnym funkciám, no úroveň ideovo-výchovnej práce nezodpovedá vždy požiadavkám, ktoré vyplývajú z potreby prekonávať ho. Slovensko sa už tradične (nie vždy oprávnené) považuje za krajinu, v ktorej korene tejto formy spoločenského vedomia kotvia hlboko v histórii života našej spoločnosti. Citlivá a so znalosťou vecí vykonávaná práca na tomto poli je i z týchto dôvodov nevyhnutná a žiaduca, a to tak z hľadiska emancipačných cieľov socialistickej spoločnosti, ako aj miesta ideologickej práce v súčasnej situácii vo svete.

V tejto situácii a pri uvedomení si tejto skutočnosti sa z iniciatívy Katedry marxisticko-leninské filozofie UPJŠ v Prešove, Ústavu vedeckého ateizmu SAV v Bratislave a Oddelenia vedeckého ateizmu Ústavu marxizmu-leninizmu pri UK v Bratislave konalo v Košiciach v dňoch 7. a 8. júna 1973 vedecké sympóziium *Zdroje religiozity a cesty jej prekonávania*. Cieľom sympózia bolo úsilie prispieť k vedeckému osvetleniu zdrojov existencie náboženstva v podmienkach socializmu a nájsť možné spôsoby, ako ich postupne a efektívnejšie prekonávať.

Sympóziium bolo rozdelené na dve časti. Prvý deň bolo prednesených osem referátov a príspevkov. Diskusia k referátom a posudzovanie študijného programu nového vysokoškolského študijného odboru občianska náuka (filozofia — vedecký ateizmus) bolo programom druhého dňa. Odznelo viac ako tridsať vecných diskusiínych vystúpení.

Úvodný a hlavný referát celého sympózia predniesol doc. PhDr. T. Halečka, CSc. Názov jeho referátu *Zdroje religiozity a cesty jej prekonávania* vyplynul z programu a hlavnej témy celého sympózia, ktoré sa venovalo predovšetkým naznačenému okruhu problémov.

T. Halečka hneď v úvode svojho referátu konštatoval, že zdroje religiozity na dosiahnutom stupni výstavby socializmu ešte nezanikli. Všeobecne naznačil rôzne teoretické koncepcie zdrojov náboženských predstáv a zdôraznil nevyhnutnosť aktívnej účasti celej spoločnosti na praktickom prekonávaní náboženskej formy spoločenského vedomia, ktorá je principiálne cudzím prvkom socialistickeho spoločenského vedomia. Naznačil, že ateistickú výchovu ako súčasť svetonázorovej výchovy treba zamerať predovšetkým na mládež, kde sa najskôr môžu prejaviť pozitívne výsledky tohto pôsobenia. Zdroje náboženských predstáv v období budovania vyspelej socialistickej